

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

ادبیات عمومی

- ۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خاییدن به معنی جویدن است.
- ۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اهماال (= سستی)، منسوب (نسبت داده شده)، فراغ (= آسودگی) و گزارد (= ادا کردن) در متن غلط نوشته شده است.
- ۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اصطناع (= برگزیدن)، اتباع (= زیردستان) و نفاذ (= جاری شدن)، در متن غلط آمده‌اند.
- ۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌ها: برای / ایجاد / — / دل نشینی / و / شیرینی / در / هر / اثر / گویندگان / و / نویسندگان / شگردها / ی / گوناگونی / دارند / ۱۶ / واژه.
- تک‌واژه‌ها: برای / ایجاد / — / دل / نشین / ی / و / شیرین / ی / در / هر / اثر / گوی / — / نده / ان / و / نویس / — / نده / ان / شگرد / ها / ی / گون / ی / دار / — / ند / (۲۸ تک‌واژه)

۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

ترکیب‌های وصفی: کلمات آسمانی، صدای گرم، همه جا، همه کس، همه چیز، این ندا (۶ ترکیب وصفی)

ترکیب‌های اضافی: کلمات قرآن، صدای خواننده، گوش جان، گل‌های شادی، گل‌های امید، باغ خاطره، صفت جانشین اسم

خاطر کاروانیان (۷ ترکیب اضافی)

۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (واژه‌های مشتق: نویسنده، دیده، شنیده، فرهنگی، اخلاقی، ارزش‌مند (مشتق دو وندی است: (ارز + — ش + مند)، نوازش) (۷ واژه)، (۷ واژه‌ی مرکب: نکته سنج، ژرف‌نگر، ره‌گذر، سفرنامه (۴ واژه)، (واژه‌ی مشتق - مرکب: گوناگون (۱ واژه)).

۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. فعل «داشتن» تنها گذر به مفعول دارد و بر این بنیاد سازنده‌ی جمله‌ی سه جزئی با مفعول است.

۱۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تشریح مصلحت بینان (ان وند تصریفی)

۱۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «مسالک‌المحسنین» نوشته‌ی عبدالرحیم طالپوف است.

۱۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مرگ رنگ نوشته‌ی سهراب سپهری است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی(ره)- اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۱۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱: «مار و خار» و «نیش ≠ نوش»، در گزینه‌ی ۲: «باغ و داغ» و «جفا ≠ وفا»، در گزینه‌ی ۳: «بس و کس» و «کس ≠ هیچ کس»
- ۱۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تشبیه: چشمه‌ی خورشید، استعاره: ذره و خورشید (خورشید استعاره از ذات الهی یا معشوق)، حسن تعلیل: علت خواهان خورشید شدن، داشتن همت عالی دانسته شده است. نغمه‌ی حروف یا واج‌آرایی با تکرار واج «ش» به گوش می‌رسد. تشخیص: ذره (پس بهتر است که ذره، نماد دانسته شود، نه استعاره)
- ۱۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت آن که صبح، روی خون‌آلود خود را نموده است، علت رنگ ماتم گرفتن زلف و علت روشن بودن جهان، بیان شده است.
- ۱۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در این بیت‌ها «آنچه شنیده‌ای به کار در آر»، «علم با کار سودمند است و علم بی‌کار پای‌بند است»، «علم اگر با عمل برابر گردد، کام رو جهان میسر گردد» و «کار بستن دانش»، ترجیح کردار بر گفتار است.
- ۱۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
- ۱۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های دیگر، دیدار و روی گردانی مدام در سخن آمده است.
- ۲۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در این بیت می‌گوید هم‌چون وقت و دهر مباح. شاید ناپایداری دهر از آن دریافته گردد، ولی شایسته نبودن دل‌بستگی به جهان هرگز از آن فهمیده نمی‌شود.
- ۲۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در این بیت نیز همین را می‌گوید. این که از خودت را به خدا واگذار کن که کار، کار اوست (نزدیک به همان سخن است که سرنوشت با شعبده‌بازی عوض نمی‌شود).
- ۲۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. سه محور مفهومی مهم در این بیت به گزینش آن برتری می‌بخشد: ۱- توانایی و کارسازی ۲- یاری‌خواهی ۳- گشایش کار پیش از آن که دیر شود. با شیوه‌ی رد گزینه و هم‌سو سازی نیز می‌توان به همین گزینه رسید.
- ۲۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در (ب) و (ج) تأثیرپذیری و بی‌فایده بودن فریاد، در (ه) و (و) ارزش گفتار سنجیده گفته شده است.
- ۲۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در این بیت، سخن از آن است که خوان نعمت بی‌دریغش همه‌جا و برای همگان پهن گشته است.
- ۲۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. به سادگی ارزش بخشی عشق از این بیت نیز دریافت می‌شود.

عربی عمومی

- ۲۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خطاهای مهم در سایر گزینه‌ها: (۱) «علمای مسلمین» و «تمدن اسلام» به اشتباه ترکیب اضافی آمده است. (۲) «باعث نشر شدند» و «برده بودند» نادرست است. (۴) «دانشمندان مسلمین» به عنوان ترکیب اضافی، «گسترش داده بودند» و «حالتی» به شکل نکره اشتباه است.
- إِنَّ الْعُلَمَاءَ الْمُسْلِمِينَ (همانا دانشمندان مسلمان) قدنشروا الحضارة (متشر کرده‌اند تمدن) و الثقافة الإسلامية (و فرهنگ اسلامی را) و جعلوا بلادهم (و قرار دادند کشورشان را) فی حالة التّقدم (در حالت پیشرفت) و الإزدهار العلمیّ (شکوفایی علمی)

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۲۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای مهم سایر گزینه‌ها: (۲) «در حالی که مشاهده کردم... تا آن را خاموش کنند» نادرست است. (۳) «با عجله مشاهده کردم... می‌روند تا آن را خاموش کنند» اشتباه است. (۴) «وقتی دیدم که... می‌دوند تا آن را خاموش نمایند» درست نیست. شاهدت (دیدم) رجال إطفاء الحریق (مردان آتش‌نشانی را) يُسْرِعُونَ إلی الحریق (درحالی که به سوی آتش می‌شتافتند) و لکنهم (ولی آن‌ها) ما استطاعوا (نتوانستند) أن يُطْفِئُوا النَّارَ (که آتش را خاموش کنند).

۲۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. خطاهای مهم در سایر گزینه‌ها: (۱) «هر کس بخواهد» نادرست است. (۳) «خداوند اگر بخواهد، افراد بدان مزین می‌شوند» اشتباه است. (۴) «همان ..... آن که مایل باشد»، درست نیست.

۲۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. خطاهای مهم در سایر گزینه‌ها: (۱) «أخذت» از افعال مقاربه ترجمه نشده است. «كُنَّا نُحَاوِلُ» نیز باید باید ماضی استمراری ترجمه می‌شد. (۲) «أخذت» ترجمه نشده است. (۳) ترجمه‌ی ماضی بعید (شروع به تدریس کرده بود) و عدم ترجمه‌ی ماضی استمراری برای «كُنَّا نُحَاوِلُ» نادرست است.

۳۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. صورت صحیح گزینه: «برای تو شایسته است که از خطای دوست خود بگذری، هر چند که کم باشد».

۳۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ (تورها...)، در گزینه‌ی ۳ (افتادند...)، در گزینه‌ی ۴ (تورهای)، از موارد نادرست می‌باشند. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها به صورت زیر است:
 گزینه‌ی ۲) و هر توری ماهی‌هایی را صید می‌کرد ولی آن روز از آن‌ها تعدادی‌شان خلاص شدند.
 گزینه‌ی ۳) و بعضی دیگر فردا در تور خواهند افتاد و از آن ابداً نجات نمی‌یابند.
 گزینه‌ی ۴) همانا دنیا چون تور صیادان است اگر انسان در آن بیفتد هرگز از آن نجات نخواهند یافت.

۳۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ (نعمت - الأولاد - تقدّم)، در گزینه‌ی ۳ (لم - تمنع - نعمت) و در گزینه‌ی ۴ (لم تصدّ - الطریق)، از موارد نادرست می‌باشد.

۳۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی (می‌دانید) به صورت (علمتم) نادرست می‌باشد.

۳۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «و بعد قليل و ارتفعت ألی وسط السماء شيئاً فشيئاً = و پس از مدت اندکی به تدریج تا وسط آسمان بالا رفت.» ترجمه‌ی گزینه‌ی (۳): کمی پیش از ظهر.

ترجمه‌ی متن: در افسانه‌ها آمده است که روزی بادی به خورشید گفت آیا دوست نداری که نیروی مرا داشته باشی؟ زیرا من قوی هستم ویران می‌کنم و خانه‌ها را خراب می‌کنم و همه از من می‌ترسند. در این هنگام مردی گذشت، خورشید گفت: آیا می‌توانی که این مرد را مجبور کنی که لباس‌هایش را در بیاورد؟ پس باد گفت: آسان‌تر از این چیزی نیست پس شروع به وزیدن کرد ولی مرد لباس‌هایش را به شدت به خود گرفت تا این که باد عاجز شد، در این هنگام خورشید مسخره‌کنان خندید و بعد از اندکی به وسط آسمان اندک اندک رفت سپس پرتوهای خود را از آن‌جا فرستاد و هوا گرم شد مرد احساس گرما کرد و نشست و بعد از دقایقی برای درآوردن لباس خود برخاست.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۳۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی کل سؤال به این شرح است:

دلیل پیروزی خورشید و عدم پیروزی باد آن است که.....

(۱) گرما بهتر از سرما بود به همین دلیل خورشید پیروز شد.

(۲) اولی از روش درستی استفاده کرد و دومی از روش خشن و شدید.

(۳) باد خراب می‌کرد و فنا می‌کرد ولی خورشید زنده می‌کرد و نجات می‌داد.

(۴) انسان در مقابل هوای داغ تسلیم می‌شود ولی در برابر سرما مقاومت می‌کند.

باتوجه به متن گزینه‌ی ۲ صحیح است.

۳۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ملاحظت قادر بر خارج کردن مار از مکانش است. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱) خشم باد است هنگامی که هجوم می‌برد چراغ عقل را خاموش می‌کند.

گزینه‌ی ۲) دفع کن به روش و راهی که نیکوتر است. (گزینه‌ی ۴) قوی با غرور ضعیف می‌شود.

۳۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «... شیئاً فشیئاً (به تدریج)، ... و بعد دقائق (و پس از دقائق)».

ترجمه‌ی گزینه‌ی ۴): برتری به تدریج و نه با سرعت حاصل می‌شود. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱) هرکس صبر کند پیروز می‌شود. (گزینه‌ی ۲) فروبرندگان خشم

گزینه‌ی ۳) رحم کن به کسی که زیر دست توست تا به تو بالادست تو رحم کند.

۳۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

«أَنَا قَوِيَّةٌ أَدْمُرُ وَأَخْرَبُ الْبُيُوتَ، وَالْجَمِيعُ يَخَافُونَ مِنِّي»

مبتدا خبر و مضارع باب مفعول به مبتدا خبر از نوع جمله

مرفوع افعال صیغه و منصوب فعلیه

۱۳

۳۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

«أَنَا الرَّجُلُ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِثِيَابِهِ بِشِدَّةٍ حَتَّى عَجَزَتِ الرِّيحُ عِنْدِنَا فَهَقَّتِ الشَّمْسُ.»

مبتدا ↓ ماضی صیغه باب کسره استفعال (مسک)

فاعل ↓ کسره عارضی

فاعل ↓ کسره عارضی

فاعل ↓ کسره عارضی

۴۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات در سایر گزینه‌ها: (۱) مهموز - لازم - مبنی للمجهول - نائب فاعله «بیوت» خبر

(۲) مهموز - مبنی للمجهول (۴) من باب تفعُّل - مضاعف - خبر

۴۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) من باب مفاعلة (۲) مبنی - حالیه (۳) مثال

۴۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) صفة مشبَّهة (مصدره: سهل) - مبتدا و مرفوع (۲) معرف

بالإضافة (۳) منصرف - اسم «لیس» و مرفوع.

۴۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (أر - صِحْتُ - رَنْتُ) فعل‌های معتل هستند که در گزینه‌های دیگر به کار رفته است.

۴۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تمییز اعداد ۱۰ - ۳ جمع و مجرور به کار می‌رود، ولی در این گزینه «عُرْفَة» مفرد آمده

است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۴۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ی ۲) اکنون انگور و زیتون و خرما برای مهمانان فراهم می‌کنم.
 لَقَدْ تُوفِّيتُ جَدَّتِي الحنون: مادربزرگ مهربانم فوت شده است.

در گزینه‌ی ۱:
 فعل مجهول نائب فاعل

در گزینه‌ی ۳:

اللبن الخالص غذاء يُعْتَبَرُ أَفْضَلُ المَوَادِّ الغذائية: شیر خالص غذایی است که برترین مواد غذایی به‌شمار می‌رود.
 فعل مجهول

در گزینه‌ی ۴: قد بیعت بسعر مناسب: با قیمت مناسبی خریده شده است.

فعل مجهول و نائب فاعل (هی مستتر)

۴۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (مادامایستعیان) با توجه به مؤنث بودن جمله‌ی ماقبل نادرست است و باید مثنای مؤنث غایب باشد. (ماداماتستعیان)

۴۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (حول - یوماً - بعد) مفعول فیه می‌باشند. (اللیل) در گزینه‌ی ۲ مفعول به می‌باشد.

۴۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ (شکراً) مفعول به در گزینه‌ی ۲ (شکراً) تمییز و در گزینه‌ی ۴ (شکراً) اسمِ اِنْ و منصوب می‌باشد ولی در گزینه‌ی ۳ (شکراً) مفعول مطلق برای فعل محذوف می‌باشد.

۴۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (کَلِّ) در گزینه‌ی ۲ مفعول به برای فعل (نذکر) می‌باشد.

۵۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ (الجمیلة) صفت مفرد و در گزینه‌ی ۴ (لم یستطع) جمله‌ی وصفیه برای (مسألة) و در گزینه‌ی ۳ (لم نلتفت) جمله‌ی وصفیه برای (صورة) می‌باشد.

معارف اسلامی

۵۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا وجه شباهت بدن انسان با جهان خلقت ضمن حاکمیت ارتباط طولی و عرضی در هر دو مورد، در تقدم ارتباط طولی به دلیل هدف‌داری آفرینش است.

۵۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا از این آیه، مفهوم می‌گردد و سوسه‌های انسانی معلوم ذات باری تعالی است و به دلیل قرب وجودی است.

۵۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا دنیاگراها آفرینش جهان را عبث و بیهوده می‌دانند و از آخرت غافلند.

۵۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. این آیه‌ی شریف مربوط است به پرسش و پاسخ گناه‌کار پس از مرگ و ورود به عالم برزخ و این‌که جهنم برزخی بسیار بد جایگاهی است.

۵۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا این گزینه‌ی مربوط به تجسم اعمال انسان در آخرت و بقیه‌ی گزینه‌ها مربوط به تحقق معاد جسمانی است.

۵۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا توکل بر خداوند راه رهایی از مشکلات درونی اضطراب‌آور است و پیامبران الهی در انجام کار دشوار رسالت بر خدا توکل می‌کردند.

۵۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا پیامبر (ص) و اهل بیت او (ع) مظهر تمام و کمال حق و جلوه‌های زیبایی‌های خداوند هستند و آیه‌ی کریمه‌ی «قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرِ فَهَوْ لَكُمْ» بازتاب محبت به‌سوی برخورداران از محبت است که محبت به خودشان باز می‌گردد.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا آیه‌ی معروف به «جلباب» علت پوشش را دو مورد ذکر کرده، یکی این که به عفاف شناخته شوند و دوم این که مورد اذیت و آزار قرار نگیرند.
- ۵۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا به دوربودن از خودخواهی و خودستایی مربوط به روش‌های امر به معروف و نهی از منکر و توسل به زور و جبر مربوط به مراحل امر به معروف و نهی از منکر و توجه به تکرار منکر و ترک واجب مربوط به شرایط امر به معروف و نهی از منکر و اکتفاکردن به موعظه و نصیحت مربوط به مراحل امر به معروف و نهی از منکر است.
- ۶۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا عقل بیانگر هدایت عمومی (عامه) و ارسال پیامبران وسیله‌ای جهت هدایت تشریحی است.
- ۶۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا طبق آیه‌ی شریفه‌ی «انّ الدّین عند الله الاسلام...» علت اختلاف اهل کتاب با توجه به وحدت دین‌های آسمانی از روی ستم و تجاوز بوده است.
- ۶۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا نیازهای انسان به عدالت یکی از نیازهای ثابت است که قوانین ثابتی برای آن‌ها قرار داده شده و نیاز انسان به دفاع از خویشتن مربوط است به نیازهای ثابت با قوانین متغیر و نیاز انسان به کنترل غرایز به وسیله‌ی اخلاق مربوط به نیازهای ثابت با قوانین ثابت است.
- ۶۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا آیه‌ی کریمه‌ی «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ...» بر قاعده‌ی نفی سبیل و اهمیت استقلال جامعه‌ی اسلامی در حیطة‌ی ولایت ظاهری تأکید دارد.
- ۶۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. یکصد و ده نفر از اصحاب پیامبر که در غدیر حاضر بودند، حدیث غدیر را بی‌واسطه از پیامبر نقل کرده‌اند و آیه‌ی ابلاغ قبل از حدیث غدیر بیان شده است.
- ۶۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. عبارت قسمت اول به «اقدام برای حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص)» و عبارت دوم به پاسخ به مسائل جدید و نیازهای نو» که هر دو از اقدامات امامان معصوم (ع) در جهت مرجعیت علمی می‌باشند، اشاره دارد.
- ۶۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خداوند وضع هیچ گروهی را تغییر نمی‌دهد مگر آن‌که خود وضع خویش را دگرگون سازند، رسول خدا (ص) فرمود: «مثل ظهور حضرت مهدی (عج)، مثل برپایی قیامت است. مهدی (عج) نمی‌آید مگر ناگهانی».
- ۶۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اصل آیه‌ی شریفه این‌گونه است: «و ما كان المؤمنون لينفروا كافةً فلولا نفر من كل فرقة طائفةً ليتفقهوا في الدين و لينذروا» (← تفقه در دین انداز) قومهم اذا رجعوا اليهم لعلهم يحذرون. (← برکنارداشتن از نبایدها).
- ۶۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی مطرح‌شده و ادامه‌ی آن (بنین و حفرة...) زمینه‌های طبیعی تشکیل خانواده و نیز رشد و پرورش فرزندان را بیان می‌کند.
- ۶۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به آیات مطرح شده و واژه‌ها و اصطلاحات زیر درست است: لله ← توحید در مالکیت (توحید افعالی)، غنی حمید ← توحید ذاتی، یسلم وجهه ← توحید عبادی (عملی).
- ۷۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. روحیه‌ی حقی‌پذیری و تسلیم عقلانیت‌شدن در آیه‌ی مطرح شده در گزینه‌ی ۱ آمده است. ← نسمع (شنیدن)، نعقل (خردورزی).

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۷۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اختیار یک حقیقت وجدانی و مشهود است با علم حضوری و بی‌واسطه درک می‌شود و با استدلال و دلایل عقلی قابل توجیه نیست.
- ۷۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. قرآن کریم همواره دیدگاه متعادل نسبت به نعمت‌های دنیوی و اخروی داشته و ریاضیت و زهد منفی را نکوهش کرده و این موضوع در آیه‌ی شریفه‌ی مطرح‌شده در گزینه‌ی ۴ آمده است.
- ۷۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در تمدن اسلامی مفاهیم ثابت و جاودانه مانند معانی متعالی، اخلاق و عدالت که سبب سعادت و رستگاری می‌شود محور هنر و ادب بوده است و همواره در طول تاریخ مسجد و قرآن این موضوعات را آشکار ساخته است.
- ۷۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. هرچند لیبرالیسم بذاته به آزادی و اختیار انسان کمک می‌کند، ولی اگر چنانچه به ابزار حکومتی درآید، آثار منفی به‌جاری خواهد گذاشت.
- ۷۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در قلمرو جهانی کردن شاخصه‌های دینی و تبلیغ آن تأکید بر مفاهیم عقلانی دین است و این موضوع در آیه‌ی شریفه‌ی آمده است.

زبان انگلیسی

- ۷۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی پرسشی whom در وسط جمله بعد از فعل به‌کار رفته است. بنابراین جمله بعد از آن از حالت پرسشی خارج و به‌صورت خبری بیان می‌شود و با توجه به مفهوم جمله که به زمان گذشته اشاره دارد، گزینه‌ی ۲ نادرست است. معنی جمله: آیا مری می‌داند آن‌ها چه کسی را در مهمانی قبلی ملاقات کردند؟
- ۷۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به الگو: جمله + (that) + صفت + فعل + مبتدا
قید حالت
- ۷۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. عبارت may have + p.p بیانگر احتمال انجام کار در زمان گذشته می‌باشد. معنی جمله: A: چه شده؟ شما نگران به‌نظر می‌آید. B: درست است. همسر مریض است. فکر می‌کنم او احتمالاً داروی اشتباه مصرف کرده است.
- ۷۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (حافظه + memory) - معنی جمله: من هرگز حافظه‌ی خوبی برای یادگیری شعرها نداشته‌ام.
- ۸۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (از عهده برآمدن - انجام دادن = handle) - معنی جمله: او خیلی خوب از عهده‌ی وظایفش برمی‌آید.
- ۸۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (مشکل - نگرانی = concern) - معنی جمله: گوش کن، مری! مشکلی دارم که می‌خواهم درباره‌ی آن با شما صحبت کنم.
- ۸۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. (تأمین کردن - فراهم کردن = provide) - معنی جمله: این کتاب همه‌ی اطلاعاتی را که نیاز دارید، برای شما فراهم می‌کند.
- ۸۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (خوب - مؤثر = effective) - معنی جمله: من استفاده‌ی مؤثر از رنگ در نقاشی‌های او را تحسین می‌کنم.
- ۸۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (شخصاً = personally) - معنی جمله: من شخصاً فکر می‌کنم امروز برای بیرون‌رفتن هوا خیلی سرد است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی(ره)- اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۸۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (دنبال‌گشتن - جستجو کردن = look for) -
 معنی جمله: همه‌ی پارک‌ومترها اشغال شده بود، بنابراین مجبور شدیم دنبال محل پارک بگردیم.

- ۸۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
 ۸۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
 ۸۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
 ۸۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.
 ۹۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
 ۹۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
 ۹۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
 ۹۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.
 ۹۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
 ۹۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
 ۹۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
 ۹۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
 ۹۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
 ۹۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
 ۱۰۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

ریاضی و آمار

۱۰۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چون تعداد اعضای $A \cup B$ و $A \cap B$ برابرند پس دو مجموعه با هم مساوی می‌باشند و در نتیجه A و B هم‌ارزند.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۱۰۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. روش اول:

$$\begin{array}{r} x^4 - x^3 \quad | \quad x^2 + 2 \\ -x^4 - 2x^2 \quad | \quad x^2 - x - 2 \\ \hline -x^3 + 2x \\ -2x^2 + 2x \\ \hline 2x^2 + 4 \\ 2x + 4 \end{array}$$

روش دوم: برای پیدا کردن باقی‌مانده $x^2 + 2 = 0$ قرار می‌دهیم و از آنجا $x^2 = -2$ است. پس داریم:

$$x^4 - x^3 = (x^2)^2 - x^2 \cdot x = (-2)^2 - (-2)x = 4 + 2x = R$$

۱۰۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$4a^2 - b^2 - 6a - 3b + 2a - b - 3 = (2a - b)(2a + b) - 3(2a + b) + (2a - b - 3)$$

$$= (2a + b)(2a - b - 3) + (2a - b - 3) = (2a - b - 3)(2a + b + 1)$$

$$4a^2 - 4a + 1 - b^2 - 4b - 4 = (2a - 1)^2 - (b + 2)^2$$

راه دوم:

$$= (2a - 1 + b + 2)(2a - 1 - b - 2) = (2a + b + 1)(2a - b - 3)$$

۱۰۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. می‌دانیم $\sqrt{3} = 1/7$ پس $2 - \sqrt{3} > 0$ و $1 - \sqrt{3} < 0$ می‌باشد.

$$(2 - \sqrt{3}) + \sqrt{3}(1 - \sqrt{3}) = 2 - \sqrt{3} + \sqrt{3} - 3 = -1$$

۱۰۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. می‌دانیم $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$ و از آنجا $\cos^2 \theta = 1 - \sin^2 \theta$ حال پرانتزها را ضرب می‌کنیم:

$$\cos^2 \theta \left(1 + \frac{1}{\cos^2 \theta}\right) - (1 + \cos^2 \theta - 2\cos \theta) = \cos^2 \theta + 1 - 1 - \cos^2 \theta + 2\cos \theta = 2\cos \theta$$

۱۰۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{cases} R = \text{Max} - \text{min} = 86 - 65 = 21 \\ \text{طول دسته} = \frac{R}{\text{تعداد دسته}} = \frac{21}{7} = 3 \end{cases}$$

پس دسته‌ها به صورت ۶۵ - ۶۸ و ۶۸ - ۷۱ و ۷۱ - ۷۴ و ۷۴ - ۷۷ و ۷۷ - ۷۴ و ۷۴ - ۷۷ و ۷۷ - ۸۰ می‌باشد و در نتیجه مقدار

$$\text{مشترک دسته} = \frac{77 + 80}{2} = 78.5 \text{ می‌باشد.}$$

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۱۰۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ابتدای داده‌های آماری را مرتب می‌کنیم. پس داده‌ی وسط را به عنوان میانه در نظر می‌گیریم:

$$\underbrace{5, 6, 7, 7, 8, 10, 11, 13, 13}_{\uparrow}$$

$x = 8$ میانه

حال باید واریانس داده‌های ۱۳، ۱۱، ۱۰، ۸ را به دست آوریم که ابتدا میانگین را پیدا می‌کنیم.

$$\bar{x} = \frac{55}{5} = 11$$

$$\text{واریانس} = \frac{(8-11)^2 + (10-11)^2 + (11-11)^2 + 2(13-11)^2}{5} = \frac{18}{5} = 3.6$$

۱۰۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$\begin{cases} f(2) = \sqrt{-4 + 8 + 12} = \sqrt{16} = 4 \\ f(2 + \sqrt{7}) = \sqrt{-(2 + \sqrt{7})^2 + 4(2 + \sqrt{7}) + 12} = \sqrt{-4 - 7 - 4\sqrt{7} + 8 + 4\sqrt{7} + 12} = \sqrt{9} = 3 \end{cases}$$

$$f(2 + \sqrt{7}) - f(2) = 3 - 4 = -1$$

۱۱۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$m_{AB} = \frac{5-1}{2+4} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

$$y - 5 = \frac{2}{3}(x - 2) \xrightarrow[\text{محل برخورد با محور } y]{x=0} y - 5 = \frac{2}{3}(0 - 2) \Rightarrow y = \frac{11}{3} = 3\frac{2}{3}$$

۱۱۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(2x + 1)^2 = (\sqrt{11x - 2})^2 \Rightarrow 4x^2 + 4x + 1 = 11x - 2$$

$$4x^2 - 7x + 3 = 0 \xrightarrow[\text{جمع ضرایب صفر است، پس}]{\frac{c}{a} = \frac{3}{4} \text{ یک ریشه ۱ و دیگری}} |x_1 - x_2| = \left|1 - \frac{3}{4}\right| = \left|\frac{1}{4}\right| = \frac{1}{4}$$

۱۱۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چون دهانه‌ی سهمی رو به پایین باز شده است، پس $a < 0$ می‌باشد و در نتیجه گزینه‌های «۳» و «۴» صحیح می‌باشد. از طرفی $x = \frac{-b}{2a}$ یعنی طول Max عددی مثبت است، پس گزینه‌ی «۳» صحیح

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2(-1)} = 2 \text{ می‌باشد.}$$

۱۱۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چون اعداد ۲ و ۴ و ۶ و ۸ زوج می‌باشند، پس ۴ رقم داریم و تعداد اعداد ۵ رقمی $4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4 = 4^5 = 1024$ می‌باشد.

۱۱۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. با استفاده از استدلال استتاجی داریم:

$$1000a + 100b + 10a + b = 10a(100 + 1) + 101b = 101(10a + b) \Rightarrow 101(ab) \text{ است}$$

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۱۱۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$\begin{cases} a_1 + a_2 = \frac{9}{2} \\ a_4 + a_5 = 36 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a + ar = \frac{9}{2} \\ ar^3 + ar^4 = 36 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a(1+r) = \frac{9}{2} \quad (1) \\ ar^3(1+r) = 36 \quad (2) \end{cases}$$

$$(2) \div (1) \Rightarrow \frac{ar^3(1+r)}{a(1+r)} = \frac{36}{9} \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow \begin{cases} r = 2 \\ a = \frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow a_3 = ar^2 = 4 \times \frac{3}{2} = 6$$

۱۱۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$\begin{cases} \text{تعداد صفرهای توپیر: } 1, 2, 5, 8, 13 \\ \text{تعداد صفرهای توخالی: } 0, 2, 4, 8, 12 \end{cases}$$

مجموع این آرایه‌ها (صفرها) برابر است با: ۱, ۴, ۹, ۱۶, ۲۵, ...

که یک آرایه‌ی مربعی است که جمله‌ی یازدهم برابر است با $11^2 = 121$ و تعداد صفرهای توپیر یکی بیش‌تر از تعداد صفرهای توخالی است پس تعداد صفرهای توخالی یازدهم ۶۰ و تعداد صفرهای توپیر ۶۱ می‌باشد

۱۱۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

$$A_t = A_0 (1+r)^t$$

$$2A_0 = A_0 \left(1 + \frac{2}{100}\right)^t \Rightarrow 2 = (1.02)^t \xrightarrow{\text{لگاریتم می‌گیریم}} \text{Log } 2 = \text{Log } (1.02)^t$$

$$\text{Log } 2 = t \text{Log } 1.02 \Rightarrow t = \frac{\text{Log } 2}{\text{Log } 1.02} = \frac{0.3010}{0.0086} = \frac{3010}{86} = 35$$

۱۱۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$A = (50 + x)(600 - 10x)$$

$$A = 30000 - 500x + 600x - 10x^2 = -10x^2 + 100x + 30000$$

$$x_{\text{Max}} = \frac{-b}{2a} = \frac{-100}{2(-10)} = 5 \Rightarrow A_{\text{Max}} = (50 + 5)(600 - 50) = 55 \times 550 = 30250$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{a(S)} = \frac{\text{تعداد مشاهدات } A}{\text{تعداد کل مشاهدات}}$$

۱۱۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$A = \{\{1,2\}, \{2,3\}, \{3,4\}, \{4,5\}\} \Rightarrow n(A) = 4$$

$$P(A) = \frac{4}{\binom{5}{2}} = \frac{4}{\frac{5!}{2! \times 3!}} = \frac{4}{10}$$

۱۲۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

عربی تخصصی

۱۲۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. أنا أحوِلُّ: من تلاش می‌کنم. أن أستكمل: که کامل کنم. فضائل: فضایل نفسم را. لأنَّ الانسانَ: زیرا انسان. کیسَ انساناً الا بنفسِه: فقط با نفس خود انسان است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۱۲۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. عَلَيْنَا أَنْ نَتَلَدَّ: ما باید ... لَدَّتْ بِيرِيم. مِنَ الْحَيَاةِ السَّلِيمَةِ: از زندگی سالم. نَتُّعَ الْآخِرِينَ: به دیگران بهره برسانیم. مادام لنا فرصة: تا فرصت داریم. و إِلَّا سَتُنَدَمُ: و گر نه پشیمان خواهیم شد. علی أعمالنا: از کارهایمان. فی المستقبل: در آینده.

۱۲۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی صحیح گزینه‌ی ۱ چنین است: وقتی دوستم با من سخن گفت به او گوش ندادم.

۱۲۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی عبارت، چنین است: از خلق و خوئی که تو همانند آنرا داری، نهی مکن. که از نظر مفهوم با گزینه‌ی ۱ مطابقت دارد.

۱۲۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ ضمیر (ه) بعد از کلمه‌ی مسؤلیات ذکر نشده است و هم‌چنین این ضمیر در گزینه‌های ۲ و ۴ به جای این‌که بعد از کلمه‌ی مسؤلیات ذکر شود، بعد از کلمه‌ی اجتماع ذکر شده است (موصوف مضاف الیه + صفت) ضمناً در گزینه‌های ۲ و ۴ فعل اضافه بر صورت سؤال ذکر شده است.

۱۲۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شکایت نمی‌کنم، فعل مضارع است در حالی که فعل «لَمْ أَشْتَكِ» به صورت ماضی معنا می‌شود. در ضمن «ذَنْبٌ» اسم لای نفی جنس است و باید مبنی بر فتح به کار رود.

۱۲۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. شکل صحیح عبارت، چنین است:

الْأَيْثَارُ مِنَ الصِّفَاتِ الْإِنْسَانِيَّةِ الْمُتَنَوِّعَةِ الَّتِي يَتَخَلَّقُ بِهَا كُلُّ إِنْسَانٍ مُؤْمِنٍ.

ابتدا جارومجرور صفت و صفت و مضارع بانفاعل و مضاف صفت و
 مجرور بالتبع مجرور بالتبع تفعل مرفوع الیه و مجرور
 مجرور

۱۲۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. شکل صحیح عبارت، چنین است:

نَحْنُ لَنْ نَسْمَعَ لِلْيَأْسِ أَنْ يَتَسَرَّبَ إِلَى أَنْفُسِنَا وَ أَنْ أُصِيبْنَا بِالْفِشْلِ مَرَّاتٍ.

مضارع جارومجرور مضارع جارومجرور فعل جارومجرور مفعول فیه -
 منصوب منصوب منصوب مجهول منصوب به کسره
 باب
 افعال

۱۲۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها به صورت زیر تصحیح می‌گردد:

(۱) قلیلون: مشتق - معرفه (۲) یصبرون: فعل مرفوع به ثبوت نون اعراب (اعراب فرعی)
 (۳) الأذی: جامد مصدری - تقدیراً مجرور به حرف جرّ

۱۳۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها به صورت زیر تصحیح می‌گردد:

(۱) اسم: نکره (۲) الهمزة: منصرف و معطوف و مجرور بالتبعیه
 (۳) الممدود: منصرف

۱۳۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا فقط در فعل مضارع مضاعف واجب الادغام است، به جزء صیغه‌های ۶ و ۱۲ و در فعل امر و مضارع مجزوم در صیغه‌هایی که ضمیر بارز ندارند، جایز الادغام است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۱۳۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در این گزینه «اولئک» مبتدا و «الذین» خبر است و ضمیر فصل (هم) بین مبتدا و خبر معرفه قرار گرفته است. علت ردّ گزینه‌های دیگر: (۱) اَنْتَنْ: مبتدا (۲) نَحْنُ: پس از آن اسم نکره آمده است. (۴) اَنْتَم: پس از آن جار و مجرور آمده است.
- ۱۳۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به این که «اللیالی» اسم منقوص است و در حالت نصب اعراب اصلی می‌گیرد و در گزینه‌های دیگر موقعیت آن نصبی است، ولی در این گزینه، عطف بیان مبتدا و تقدیراً مرفوع می‌باشد.
- ۱۳۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: (المُكْتَشِفُونَ) = صفت (نعت) / (كُلٌّ) تأکید معنوی / (نعم) تأکید لفظی، هر سه، از توابع هستند.
- ۱۳۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «يُخْرِجُهُمْ» جمله‌ی حالیه برای (...)/ «معترفاً» حال مفرد / «و انا مؤمن» جمله‌ی حالیه هستند.
- ۱۳۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تمیز کم استفهامی باید نکره و منصوب باشد، یعنی (انساناً) صحیح است.
- ۱۳۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در این جمله قبل از (الّا) فاعل فعل (لا يعلمها) نیامده و استثناء از نوع مفرغ است. اما در سایر گزینه‌ها جمله‌های قبل «الّا» همه کامل است و مستثنای آن‌ها تام است.
- ۱۳۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها، اسلوب تحذیر به ترتیب: (اِيَّاكَ وَ الْحَسَدَ) - (المعاصي العاصي) - (نفسك - و الخوف) آمده است.
- ۱۳۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. دو مورد طباق در این گزینه آمده (الخير - الشرّ / يقرب - يبعد) اما در هر یک از سه گزینه‌ی دیگر یک مورد آمده است.
- ۱۴۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در سه گزینه‌ی دیگر به ترتیب (جمله‌ی اسمیه - ضمیر فصل - اِنَّ) اسلوب توکید (تأکید) است.

ادبیات تخصصی

- ۱۴۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در سه گزینه، عارض یار به لاله، «طره‌ی مشکین یار به عنبر»، «لعل به قند و شکر» و «رخ یار به شمس و قمر» و «روی یار به شکوفه‌ی» درخشان ترجیح داده شده است که تشبیه مرجح است.
- ۱۴۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در بیت «ب»، «شکر و شیرین» هر دو ایهام تناسب دارند، در بیت «ج» دو واژه‌ی «شیرین و قلب» ایهام تناسب دارند. در بیت «الف» و در بیت «د» دل و جان استعاره‌ی مکنیه‌اند.
- ۱۴۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۴ «طومار» در هر دو مصراع در یک معنی است و آرایه‌ی تصدیر می‌سازد. در گزینه‌ی ۱ «میری و میری»، در گزینه‌ی ۲ «دوش، دوش»، در گزینه‌ی ۳ «چنگ و چنگ» جناس تام هستند.
- ۱۴۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در بیت (د) سه تشبیه بلیغ اسنادی وجود دارد. در بیت (الف) لعل خاموش، استعاره‌ی مصرحه است. در بیت (ب) سخن سخت = حس آمیزی. در بیت (ج) «پیمان» مجاز به علاقه‌ی محلیه است.
- ۱۴۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در بیت ب شانه و شانه = جناس تام، در بیت الف حله = استعاره‌ی مصرحه، در بیت ج دارا ایهام دارد.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی(ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۱۴۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «بر و در» به عنوان پیش‌وند در حکم واژه‌های قافیه‌اند و حروف اصلی قافیه «ر» مشترک است در سه گزینه‌ی دیگر، علی‌رغم این‌که مصوت کوتاه در حروف اصلی یک‌سان نیست، به دلیل داشتن حروف الحاقی، قافیه‌ها بدون اشکال‌اند. در گزینه‌ی ۱ (ـَ ن + ی) و (ـُ ن + ی) در گزینه‌ی ۳ (ـَ ش + م) (ـُ ش + م) در گزینه‌ی ۴ (ـَ س + ی) (ـِ س + ی)
- ۱۴۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. منظور، نوع اختیار وزنی است نه تعداد آن «اول مصراع اول فاعلاتن به جای فاعلاتن» آمده و اختیار وزنی ابدال دو بار به‌کار رفته است. از آن‌جا که از یک نوع هستند، یک اختیار محسوب می‌شود و پایان هر دو مصراع، هجای کشیده، بلند محسوب می‌شود که یک اختیار وزنی تلقی می‌گردد.
- ۱۴۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی ۱ «مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن» یکی از اوزان مشهور دوری است.
- ۱۴۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی ۴ «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است که به قول نیما یوشیج، تند و رقص‌آور است.
- ۱۵۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۵۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وزن بیت سوال «مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن» است و وزن گزینه‌ی ۴ نیز «مستفعل مستفعل مستفعل فع لن» است که در یک گروه وزنی هستند.
- ۱۵۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. نقد ادبی
- ۱۵۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. همه‌ی آثار گروه ۱، نویسنده‌ی آن‌ها نامعلوم است. اسکندرنامه - تاریخ سیستان - حدودالعالم من المشرق الی المغرب - تفسیر کمبریج.
- ۱۵۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
- ۱۵۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بقیه‌ی آثار منظوم‌اند.
- ۱۵۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. خوشه‌های خشم = جان‌اشتاین‌بک و گزینه‌ی ۱ و ۳ نوشته‌ی ایسن، نویسنده‌ی سوئدی است.
- ۱۵۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.
- ۱۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۱۵۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
- ۱۶۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. افسانه منظومه‌ای است بلند.
- ۱۶۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین اثر پست‌مدرن ساموئل بکت، در انتظار گودو نام دارد.
- ۱۶۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۱۶۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱ ویژگی ادبی سبک خراسانی است.
- ۱۶۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در سه گزینه، سخن از «فاش شدن راز دل است» ولی در گزینه‌ی ۲ عشق را اکتسابی نمی‌داند.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۱۶۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۲ به ازلی و ابدی بودن خداوند اشاره دارد. بیت سؤال و سه گزینه‌ی دیگر به معراج پیامبر اشاره دارند.

۱۶۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. روزگار با نظربازان سر جنگ دارد. ولی در ۳ گزینه‌ی دیگر نابودی قدرت‌مندان مطرح شده است.

۱۶۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ به فنا اشاره شده، ولی در ۳ گزینه‌ی دیگر زندگی بی عشق مرگ، پنداشته شده است.

۱۶۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خداوند در جزء جزء پدیده‌ها حضور دارد، این مضمون بین سوال و گزینه‌ی ۳ مشترک است.

۱۶۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. نکوهش فقر، مضمون مشترک عبارت سوال و بیت گزینه‌ی ۱ است.

۱۷۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت سوال و گزینه‌ی ۴ اشاره به این است که عاشقان حقیقی فداکاری می‌کنند، ولی ریاکاران در پی منافع خویش‌اند.

روانشناسی

۱۷۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. فرضیه پاسخی فرضی و حدسی به پرسش تحقیق است و می‌تواند درست یا نادرست باشد.

۱۷۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. رویکرد زیست‌شناختی از کنش‌های زیستی برای توصیف و تبیین رفتار استفاده می‌کند. رویکرد شناختی برای توصیف و تبیین رفتار به فرآیندهای شناختی مانند ادراک و حافظه تأکید دارد.

۱۷۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. برای تبیین علی و معلولی از روش آزمایشی استفاده می‌کنند.

۱۷۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی پیش عملیاتی، تفکر خودمحوری (خود مرکز بین) است. در دوره‌ی حسی - حرکتی، نوزادان دارای بازتاب‌های ارثی هستند و در دوره‌ی عملیات عینی، کودکان عملیات شناختی را در رفتارهای خودشان نشان می‌دهند و به این نتیجه می‌رسند که اشیاء اگر چه از نظر ظاهری تغییر می‌کنند، همان اشیاء هستند. در این دوره، تفکر منطقی پایه‌ریزی می‌شود.

۱۷۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در مرحله‌ی قبل از قراردادی، استدلال اخلاقی بر اساس منفعت شخصی است و رفتار اخلاقی از تشویق و جایزه و اجتناب از تنبیه تأثیر می‌پذیرد. کودکان در دوره‌ی قبل از دبستان در این مرحله قرار دارند.

۱۷۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. متغیر مستقل در اختیار پژوهشگر است و می‌تواند کم یا زیاد کند (تغییر دهد)، در این پژوهش اثر سن را می‌خواهند بر روی نگرش بررسی کنند. متغیر مستقل (علت) سن است و متغیر وابسته، نگرش است.

۱۷۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. توجه غیرارادی، به خودی خود صورت می‌گیرد و از کنترل فرد خارج است.

۱۷۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. وقتی پیام‌های گوناگونی به‌طور هم‌زمان، به دو گوش وارد می‌شوند، شنونده قادر است که هر زمان به یک پیام، توجه خاص داشته باشد، لذا یادآوری فرد از ارقام به‌صورت ۴۷۶۸۵۳ خواهد بود. یعنی توجه ابتدا به اطلاعات یک گوش و سپس اطلاعات گوش دیگر جلب می‌شود. البته می‌توان به‌جای گزینه‌ی ۲ ارقام ۸۵۳۴۷۶ را قرار داد.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۱۷۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مرحله‌ی بازیابی را برون‌داد می‌گویند.
- ۱۸۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. عبور اطلاعات از حافظه‌ی حسی به حافظه‌ی کوتاه مدت، نیازمند توجه و دقت است. (اگر توجه نشود، اطلاعات دچار زوال می‌شوند) و برای عبور از حافظه‌ی کوتاه مدت به بلند مدت نیازمند تمرین و تکرار است. اطلاعات در حافظه‌ی بلندمدت دچار تداخل می‌شوند.
- ۱۸۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. لوب آهیانه‌ای در حافظه‌ی کاری و کوتاه‌مدت نقش دارد. لوب گیجگاهی سمت چپ در حافظه‌ی کلامی و سمت راست در حافظه‌ی غیر کلامی نقش دارد. لوب پس‌سری در حافظه‌ی بینایی نقش دارد.
- ۱۸۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. حافظه‌ی معنایی به دانش عمومی فرد گفته می‌شود که مستقل از هویت شخصی فرد است، این اطلاعات دارای زمان و مکان مشخصی نیستند و بین افراد مختلف مشترکند. اطلاعات عمومی، عقاید و مفاهیم در این حافظه قرار دارد.
- ۱۸۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در مرحله‌ی (تلفظ / آوا) جملات به صورت تکلم بیرونی بازگو می‌شود.
- ۱۸۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. سطوح واکنش انسان در برابر فشار روانی عبارتند از: ۱) پاسخ هیجانی (مانند خشم، عصبانیت، غمگینی، افسردگی و...) ۲) پاسخ فیزیولوژیک ۳) پاسخ رفتاری (مانند داد و فریاد کردن، گریه کردن و...) پاسخ هیجانی در واقع مقدمه‌ی پاسخ رفتاری است، مثلاً غمگینی، پاسخ هیجانی است و گریه کردن پاسخ رفتاری است که بر اثر غم ایجاد می‌شود.
- ۱۸۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. شرکت در امتحان همراه با اضطراب است، ولی این‌گونه اضطراب یک واکنش عادی در برابر فشار روانی است. زمانی اضطراب نابهنجار است که فرد قادر به کنترل آن نباشد.
- ۱۸۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در صورتی‌که موقعیت‌های استرس‌زا، غیرقابل پیش‌بینی، غیرقابل کنترل و شدید باشد، افراد بیش‌ترین استرس را تجربه می‌کنند.
- ۱۸۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. هر اندازه هدف قوی‌تر، فوری‌تر و با اهمیت‌تر باشد، ناکامی در اثر عدم دستیابی به آن افزایش می‌یابد. گزینه‌ی ۱، ناکامی غیراجتماعی است. گزینه‌ی ۲، ناکامی شخصی است و گزینه‌ی ۴ ناکامی اجتماعی است.
- ۱۸۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. چهار نوع اشتغالات ذهنی افراد و سواسی شامل: وارسی کردن - تمیز کردن - کندی - مردد بودن

جامعه‌شناسی

- ۱۸۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. نامشخص بودن وظیفه به نوعی خود عامل ناهماهنگی و احتمالاً انجام نشدن فعالیت‌ها است، اختلاف افراد با یک‌دیگر به دلیل تداخل کارها و نارضایتی‌های حاصل از آن، پیامدهای دیگر چنین وضعی خواهد بود.
- ۱۹۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. دستیابی به تحصیلات عالی، مشاغلی که با آموزش و تحقیق سر و کار دارند، هنرمندبودن، رفت و آمد با افراد دارای شأن و منزلت و... اگر چه مستلزم داشتن ثروت‌اند، اما مقدمه‌ای برای دستیابی به احترام محسوب می‌شوند.
- ۱۹۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تقسیم کار و تفاوت در مسئولیت‌ها سبب برخورداری نامساوی از قدرت می‌شود. در خصوص مزیت ثروت نیز در صورتی‌که عوامل دیگر دخالت نداشته باشند، تا حد زیادی تابع عرضه و تقاضا برای فعالیت آن فرد است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۱۹۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مزایا، تابعی از نتیجه‌ی فعالیت افراد در نقش اجتماعی است، ولی به دلیل هنجارها، فراتر از آن تداوم می‌یابد.
- ۱۹۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ساختن هویت به‌ترتیب عبارت‌اند از: انتخاب الگو - تقلید و همانند سازی و در مرتبه‌ی بعد، همانندی در فکر و اندیشه و نهایتاً احساس یگانگی.
- ۱۹۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. آیندگان از طریق پیش‌بینی‌های علمی. معاصران از طریق روایتی که هم‌کلاسی‌ها از خود به‌دست می‌آورند. گذشتگان از طریق اطلاعات ما درباره‌ی آن‌ها مثل اقدامات کوروش و داریوش.
- ۱۹۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. سرمایه‌دار ← مالکیت بی‌وفایی و امانت‌داری ← اخلاقی احساساتی ← روانی و ذهنی
- ۱۹۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زمانی که دیدی سراسر منفی نسبت به دیگری داشته باشند، خود را متعهد به این می‌دانند که گذشته را با همه‌ی ویژگی‌هایش حفظ کنند و زمانی که نگاهی بدبینانه به ایران داشته باشند، گذشته را نفی و ویژگی‌های غرب (دیگری) را اقتباس و تقلید می‌کنند.
- ۱۹۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. سیاست خصوصی‌سازی و واگذاری سهام عدالت، از طریق اختصاص سهمی مساوی از شرکت‌های دولتی به همه‌ی آحاد جامعه. پرداخت بخشی از هزینه‌های صادرات کالا از طریق پرداخت یارانه به بخش خصوصی نو پا.
- ۱۹۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در جوامع سوسیالیستی، دیکتاتوری پرولتاریا تشکیل می‌شود برای لغو قاعده‌ی مالکیت خصوصی - مصادره‌ی اموال سرمایه‌داران به‌خاطر اجرای عدالت
- ۱۹۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در جوامع توسعه یافته به دلیل وجود تعداد زیاد افراد در قشر میانه و کاهش کارگران ساده نظام قشریندی پیازی شکل گرفته است.
- ۲۰۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ هم درست است. اگر تحرکی به‌خاطر تحصیلات در میان اعضای خانواده رخ می‌دهد، تحرک با برد کوتاه خواهد بود.
- ۲۰۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ هم درست است. در گزینه‌ی ۳ امپراتور توسط اشراف حمایت می‌شد و بقیه‌ی مردم رعیت امپراتور بودند.
- ۲۰۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کشورهای اروپایی از حمله‌های محدود نظامی یا تهدید به آن، نفوذ در حکومت امپراتوری‌ها، ایجاد آشوب یا حتی روابط مسالمت‌آمیز، استفاده می‌کردند.
- ۲۰۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. توسعه‌ی کشورهایی مثل هند و چین جزء اثرات مثبت جهانی‌شدن در بعد اقتصاد است.
- ۲۰۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ادغام اقتصاد در یک‌دیگر، کنترل دولت و ملت‌ها را بر اقتصاد کاهش می‌دهد، ولی گسترش فن‌آوری ارتباطی، امکان کنترل آن‌ها را بر فرهنگ، هویت‌یابی و اعضای آن کاهش می‌دهد.
- ۲۰۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. هر چند که کشورهای نیمه پیرامونی به تولید صنعتی دست یافته‌اند، ولی به سرمایه و دانش فنی کشورهای مرکز وابسته‌اند. کشورهای پیرامونی به تولید مواد خام و نیروی کار ارزان می‌پردازند.
- ۲۰۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. هند ← استعماری بوده، بوسنی و هرزگوین ← به رسمیت شناخته نشده‌اند، ایران در زمان قاجار ← مداخله در امور داخلی کشورهای دیگر
- ۲۰۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. رسانه‌ها با کلیشه‌سازی در موقعیت‌ها درباره‌ی تصمیم‌گیری جوامع اثر گذارند و می‌توانند با شکل دادن به افکار عمومی، سیاست‌مداران جوامع دیگر را برای تحقق اهداف خود زیر فشار بگذارند.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی(ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۲۰۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حکومت صفوی یک امپراتوری محسوب می‌شده، زیرا واحدهای اجتماعی متعددی با هم پیوند می‌خورند و بین آن‌ها روابط اقتصادی برقرار می‌شد.

تاریخ

۲۰۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. رئیس تشریفات بر کارهای مربوط به تخت‌جمشید و امور اداری و مالی مربوط به ایالت‌های هخامنشی، نظارت داشت.

۲۱۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. تصویر مربوط به یک سکه ساسانی از جنس طلا مربوط به دوره‌ی شاپور اول می‌باشد.

۲۱۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تعطیل کردن جنگ‌های توسعه طلبانه‌ی خارجی از وقایع دوره‌ی خلافت عمر بن عبدالعزیز می‌باشد.

۲۱۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در شبه جزیره‌ی ایتالیا، شهرها و بنادر شمالی آن از طریق تجارت و رشد شهرنشینی، صاحب ثروت بسیار شده بودند. اما آن سرزمین فاقد حکومت مرکزی بود.

۲۱۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ریشیلیو، صدراعظم لویی سیزدهم با بهره‌گیری از جنگ‌های سی‌ساله توانست هابسبورگ‌ها را تضعیف کند.

۲۱۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. درخواست استالین از دولت‌های غربی در جنگ جهانی دوم برای کاهش فشار ارتش آلمان در جبهه‌های جنگ، پیاده شدن نیروهای متفقین در نورماندی بود.

۲۱۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین بند عهدنامه ارزنة‌الروم مربوط به حل اختلافات مرزی در جنوب دو کشور ایران و عثمانی بود.

۲۱۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. سفیران دو کشور انگلیس و شوروی در شهریور ۱۳۲۰ به‌طور جداگانه یادداشت‌هایی را به دولت ایران تسلیم کردند و اعلام کردند که چون ایران در مقابل متفقین، سیاست مبهمی در پیش گرفته است، ارتش‌های آنان ناگزیر وارد خاک ایران خواهند شد.

۲۱۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. جمشید آموزگار که به جای امیر عباس هویدا به نخست‌وزیری رسید، آرام آرام به انتقاد از گذشته پرداخت، تا شاید بتواند مردم را در فضای باز سیاسی جدید گرم کند.

۲۱۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تقویم هجری شمسی بر پایه‌ی تقویم جلالی است که اسامی ماه‌های سال برگرفته از ماه‌های ایرانی - اوستایی است. این تقویم به موجب قانون تاریخ ۱۱ فروردین ۱۳۰۴ رسمیت یافت.

۲۱۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. روزه دیون، جغرافی‌دان فرانسوی می‌گوید: جغرافیای تاریخی، نوعی جغرافیای انسانی است که به گذشته توجه دارد و جغرافیای تاریخی هر نوع مسئله‌ی مربوط به جغرافیای انسانی در گذشته را مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهد.

۲۲۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اهمیت فیلم و سینما تنها به ثبت رویدادهای مهم ختم نمی‌شود، بلکه سینما با ثبت صحنه‌هایی از نحوه‌ی زندگی افراد عادی، بهترین سند را در این زمینه پیش روی مورخان آینده قرار می‌دهد.

۲۲۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. نام‌گذاری‌هایی مانند نشریه علمی - پژوهشی با مجله‌ی تحقیق - کاربردی برای نشان دادن این ویژگی‌ها صورت می‌گیرد، مطالب این دسته از نشریات با مطالب یک روزنامه یا مجله‌ی خبری و عمومی تفاوت بنیادی دارد و کاستی‌های موجود در نشریات در آن‌ها، کم‌تر دیده می‌شود.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۲۲۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بحران محیط زیست که یکی از بزرگ‌ترین مشکلات عصر ماست هم ناشی از توسعه‌ی صنعت و هم ناشی از سوء مدیریت و سوء استفاده از صنعت است.

جغرافیا

۲۲۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. قدرت تبخیر زیاد، املاح محلول در خاک را در طول زمان به سطح زمین کشانده و شورزارهای وسیعی را به خصوص در دشت کویر ظاهر ساخته است.

۲۲۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وقتی درختان انبوه جنگل‌های آمازون، سوزانده می‌شود، (برای تهیه‌ی هیزم یا ایجاد زمین کشاورزی) دی‌اکسید کربن افزایش یافته و میزان اکسیژن کاهش می‌یابد، همین امر می‌تواند به گرم شدن کره‌ی زمین و تغییر الگوی آب و هوای جهان کمک کند.

۲۲۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. از بین رفتن پوشش گیاهی باعث شدت فرسایش خاک می‌شود و خاک فرسایش یافته به وسیله‌ی باد باعث آلودگی آب‌های باقی مانده می‌شود که حیات موجودات زنده را به خطر می‌اندازد.

۲۲۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. آنچه موجب رشد جمعیت در جهان می‌شود، تغییرات مربوط به نرخ موالید و نرخ مرگ و میر است.

۲۲۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کنفرانس ریودوژانیرو، در مورد محیط زیست بود که به اجلاس زمین معروف شد.

۲۲۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. درنواحی جنب قطبی، پوشش گیاهی علف کم‌تر دیده می‌شود و به علت یخبندان شدید و کند شدن عمل تجزیه، خاک این مناطق از نظر هوموس و ترکیبات کربنی فقیر است. معروف‌ترین خاک این ناحیه بود زول نام دارد.

۲۲۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. شکل مربوط به پدیده‌ی سیف در بیابان است. این تپه‌ها در جایی تشکیل می‌شوند که بادهای غالب از دو جهت عمود بر هم می‌وزند و برجستگی ماسه‌ای کناره‌های برخان را دچار کشیدگی می‌کنند.

۲۳۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در توسعه‌ی اقتصادی استرالیا، توسعه‌ی ارتباطات هوایی در نواحی گرم و خشک مؤثر بوده است.

۲۳۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در شکل‌گیری شهرهای صنعتی، عوامل مختلفی دخالت دارد و همه‌ی شهرهای صنعتی در مجاورت منابع طبیعی یا اولیه به‌وجود نمی‌آیند، مثلاً برخی از صاحبان صنایع کارخانه‌های خود را در نواحی پرجمعیت و پرمصرف بنا می‌کنند.

۲۳۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در باغداری تجاری، باغ‌داران در زمینه‌ی کشت متمرکز انواع میوه، سبزی و انگور تخصص دارند و تولید محصول صرفاً برای فروش در بازار صورت می‌گیرد.

۲۳۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در پژوهش توصیفی، پژوهش‌گر در پی یافتن پاسخ سؤال مربوط به چگونگی است و با بررسی وضع موجود، ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و ارتباط بین متغیرها را مشخص می‌کند.

۲۳۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در راهنمای نقشه، برای نشان دادن پدیده‌هایی مانند فضای سبز، چمن‌زار، اراضی بایر و کشاورزی، مراکز صنعتی و مناطق مسکونی از علائم سطحی استفاده می‌شود.

۲۳۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. دره‌ها و یال‌ها از مهم‌ترین پدیده‌ها در مناطق کوهستانی هستند و دره‌ها و آبراهه‌ها در نقشه‌های ناهمواری روی منحنی میزان به شکل عدد ۸ و یال‌ها و پشته‌ها به شکل عدد ۷ نمایش داده می‌شوند.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۲۳۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ماهواره‌ی نوآ (NOAA) در مطالعات هواشناسی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این ماهواره داده‌هایی چون میزان دما، ویژگی لایه‌های ابرها و رطوبت را در ارتفاعات مختلف جو دریافت کرده و به ایستگاه‌های زمینی مخابره می‌کند.

۲۳۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کاربرد مدل فون‌تانن در شکل سؤال در شماره‌های ۲ و ۶ به ترتیب مزرعه میوه و سبزی و مراتع یا زمین ارزان می‌باشد.

اقتصاد

۲۳۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. هزینه‌ی فرصت بیانگر آن چیزی که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم یعنی میزان محصول گندمی که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

۲۳۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

سال	GNP اسمی	GNP حقیقی
اول	۳۰۰۰	۳۰۰۰
دوم	۳۳۰۰	۳۲۱۰
سوم	۳۷۵۰	۳۴۲۰

$$\text{رشد تولید} = ۳۲۱۰ - ۳۰۰۰ = ۲۱۰$$

$$\text{رشد قیمت} = ۳۳۰۰ - ۳۲۱۰ = ۹۰$$

۲۴۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در بازار زمانی که قیمت از سطح تعادل پایین‌تر باشد، قیمت از طرف مصرف‌کنندگان افزایش یافته تا به تعادل برسد.
 $D > S$

$$۷۵ \times \frac{۲}{۵} = \frac{۱۵۰}{۵} = ۳۰ \text{ جمعیت فعال}$$

۲۴۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{۴۰}{۱۰۰} \times ۳۰ = ۱۲ \text{ بیکار} \quad \text{شاغل } ۳۰ - ۱۲ = ۱۸$$

۲۴۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

$$۲۳۵۲ \times ۱۰۰۰/۱۰۰۰ = ۲۳۵۲/۱۰۰۰/۱۰۰۰ \text{ وات برق تولید شده}$$

$$۷۰/۱۰۰۰/۱۰۰۰ \div ۵ = ۱۴۰۰۰/۱۰۰۰ \text{ تعداد خانوار}$$

$$۱۴۰۰۰/۱۰۰۰ \times \frac{۲۸}{۱۰۰} = ۳/۹۲۰/۱۰۰۰ \text{ تعداد خانواده‌هایی که مصرف خود را افزایش داده}$$

$$\frac{۷۸۴/۱۰۰۰/۱۰۰۰}{۲۳۵۲/۱۰۰۰/۱۰۰۰} = \frac{۱}{۳} \text{ نسبت افزایش داده شده}$$

$$\frac{۷۸۴/۱۰۰۰/۱۰۰۰}{۳/۹۲۰/۱۰۰۰} = ۲۰۰ \text{ وات}$$

$$۲۰۰ \div ۲ = ۱۰۰ \text{ لامپ } ۱۰۰ \text{ واتی}$$

۲۴۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اوراق قرضه، جزو اسناد اعتباری بلندمدت است که برای تأمین مالی از طرف بخش خصوصی یا دولتی منتشر می‌شود.

۲۴۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. یکی از نتایج بورس، جذب و به‌کارانداختن سرمایه‌های راکد می‌باشد. که این مکانیزم حجم سرمایه‌گذاری در جامعه را افزایش می‌دهد.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

۲۴۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بند نهم بر افزایش تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی که نیازهای عمومی را تأمین می‌کند و کشور را به مرحله‌ی خودکفایی می‌رساند و از وابستگی می‌رهاند تأکید می‌کند.

۲۴۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تأمین مالی از طریق صدور سهام، باعث اخذ وام به‌طور مستقیم از مردم می‌شود که از پیامدهای مطلوب آن، افزایش انگیزه‌ی مردم برای سرمایه‌گذاری است.

۲۴۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. الف) در کشور موزامبیک، شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است ولی در ژاپن شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ نیست. ب) نرخ امید به زندگی در کشور ژاپن ۷۹/۵ سال است. درآمد سرانه در چین ۱۰۰۰ دلار است. نرخ بی‌سوادی در موزامبیک ۶۷٪ است.

۲۴۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شاخص دهک دوم ۵، شاخص دهک چهارم ۷، شاخص دهک هشتم ۱۲، شاخص دهک دهم ۲۳.

۲۴۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دولت به ناچار مالکیت بعضی از واحدهای تولیدی را تحت پوشش خود درآورد.

۲۵۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

$$Z = \frac{V}{T} = \frac{\text{ارزش کالای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید}}$$

$$\text{میلیارد ذخیره‌ی استهلاک سالیانه} = \frac{۴۴۰}{۲۲} = ۲۰ = \text{ذخیره‌ی استهلاک}$$

$$\text{ارزش کالای سرمایه‌ای در سه سال آخر} = ۴۴۰ \times \frac{۱۵}{۱۰} = ۶۶$$

$$\text{میلیارد قیمت کالای سرمایه‌ای جدید با احتساب افزایش قیمت} = ۴۴۰ + ۶۶ = ۵۰۶$$

$$\text{هزینه‌ی استهلاک یک سال دستگاه یا کالای سرمایه‌ای جدید} = ۵۰۶ \div ۲۲ = ۲۳$$

$$\text{هزینه‌ی استهلاک سه سال آخر} = ۲۳ \times ۳ = ۶۹$$

۲۵۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ارتقای سطح اشتغال در کشورهای عضو، و همچنین افزایش درآمد واقعی و توسعه‌ی منابع تولیدی آن‌ها از طریق گسترش بازرگانی بین‌المللی از اهداف اولیه‌ی صندوق بین‌المللی پول (MIF) می‌باشد. گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ از اصول صندوق هستند.

۲۵۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بانک جهانی تا سال ۱۹۴۸ و با شروع برنامه‌های مارشال، تمامی توان خود را برای بازسازی اروپا متمرکز کرد، ولی پس از آن، اعطای اعتبار به کشورهای در حال توسعه را مهم‌ترین وظیفه‌ی خود قرار داد.

فلسفه

۲۵۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وحدت هستی، مبنای طبقه‌بندی موجودات بر اساس شباهت و همانندی آن‌ها است و کثرت هستی، مبنای تمیز و تشخیص موجودات از یک‌دیگر می‌باشد.

۲۵۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. پروتاگوراس، ادراک حسی انسان را ملاک حقیقت می‌دانست، ولی گرگیاس، منکر واقعیت، شناخت و تعلیم بود و به‌طور کلی تلاش‌های سوفسطائیان، زمینه‌ساز پیدایش منطق شد.

۲۵۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کسی که به نادانی خویش آگاه باشد، داناتر از دیگران است و «نمی‌دانم» و پیام سقراط دو جنبه‌ی مهم داشت که یکی از آن‌ها «خودآگاهی» گام اول در راه حکمت و دانایی است.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی (ره) - اراک پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۲۵۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. افلاطون، در پایان گفت‌وگوی سقراط با تئتوس، نتیجه می‌گیرد که شناسایی و ارداک حسی، شایسته‌ی اعتنا نیست.
- ۲۵۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بر اساس علت‌های چهارگانه‌ی ارسطو: جنس هر پدیده (علت مادی) نوع و ماهیت هر پدیده (علت صوری) و چیزی که کار برای آن، انجام می‌شود، (علت غایی) است.
- ۲۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «زمین متحرک است و علم خداوند بر همه چیز احاطه دارد» از مصادیق تصدیق اکتسابی و نظری و «خورشید روشن است» تصدیق ضروری و بدیهی می‌باشد.
- ۲۵۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «علی شیر است، و اسئل القرية و خانه‌ام را دزد برد» از مصادیق دلالت التزام می‌باشد. ولی «خانه‌ای خریدم» دلالت مطابقه است.
- ۲۶۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. هیچ مثنوی غزل نیست، هیچ غزلی، مثنوی نیست (تباین) - هیچ معرفی حجت نیست، هیچ حجتی معرف نیست (تباین)
- ۲۶۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در مراتب انواع و اجناس: «جسم» جنس قریب، برای جسم نامی و جنس بعید، برای انسان و حیوان است.
- ۲۶۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. تعریف آتش به‌طور «اخفی» بیان شده و در تعریف قدیم از «دور» استفاده شده و تعریف شیعه، به‌صورت اخص بیان گردیده است.
- ۲۶۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «برخی» (سور جزیه برای موجهه و سالبه)، «هیچ» (سور کلیه برای سالبه) و «همه» (سور کلیه برای موجهه) است.
- ۲۶۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. بحث احکام قضایا درباره‌ی قضیه‌های محصوره و شخصیه مطرح است (ون مهمله) و در تناقض اختلاف در کم و کیف بقا، در موضوع و محمول دیده می‌شود:
ن	ن
موجهی کلیه ← سالبه‌ی جزیه	موجهی کلیه ← سالبه‌ی جزیه
ن	ن
سالبه‌ی جزیه ← موجهی کلیه	سالبه‌ی جزیه ← موجهی کلیه
- ۲۶۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. موجهه بودن صغری، از شرایط انتاج مشترک، شکل اول و سوم قیاس است و از سوی دیگر، حد وسط در همه‌ی اشکال قیاس باید واجد دو شرط باشد: (۱) به یک معنا و مفهوم به‌کار رود (که در گزینه‌ی ۳ رعایت نشده) و (۲) عیناً و به‌تمامه تکرار شود (در گزینه‌ی ۴ رعایت نشده)
- ۲۶۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مکه، مولد پیامبر (ص) است (متواترات)، القناعة کنز لاینفد (مقبولات)، هر موجودی متغیر است (وهمیات) و النقیضان لایجمعان (اولیات) می‌باشد: متواترات و اولیات در برهان، مقبولات در خطابه و جدل و وهمیات در سفسطه به‌کار می‌رود.
- ۲۶۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بر اساس هدف و غرض، فلسفه را چنین تعریف کرده‌اند.
- ۲۶۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. افلوپین (شیخ یونانی) رهبر نوافلاطونیان بوده و بیت الحکمة به توصیه‌ی یحیی برمکی و به دستور هارون‌الرشید در بغداد تأسیس شد.

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی شاهد امام خمینی(ره)- اراک
پاسخ تشریحی کنکور ۸۸ رشته انسانی

- ۲۶۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. معلم ثالث (میرداماد) در قرن یازدهم درصدد بود که فلاسفه‌ی ابن سینا را تفسیر اشراقی کند و ابن سینا برای نخستین بار در اشارات و تنبیهات، تعبیر حکمت متعالیه را به کار برد.
- ۲۷۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در باب ملاک نیازمندی معلول به علت، ابتدا متکلمان نظریه‌ی حدوث و سپس فلاسفه‌ی اسلامی، نظریه‌ی امکان ذاتی (ماهوی) را مطرح کرده‌اند و سرانجام در حکمت متعالیه، نظریه‌ی امکان فقری یا فقر وجودی، بیان شده است.
- ۲۷۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. عقول و مجردات، واسطه‌ی واجب الوجود، بالذات و عالم طبیعت‌اند و عقل دهم یا فعال (واهب الصور) عهده‌دار فعل و انفعالات در عالم طبیعت می‌باشد.
- ۲۷۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. فارابی، مؤسس فلسفه‌ی اسلامی در رساله‌ی جمع بیت رأی دو حکیم، نخستین بار به طرح فلسفه‌ی اسلامی پرداخت و از آثار ابن سینا، دانش‌نامه‌ی علایی در ابواب حکمت و فلسفه‌اند.
- ۲۷۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. عنایت، احاطه و شمول علم باری تعالی رای تحقق نظام احسن و سازگاری تحقیق با هدف خلقت جهان، بهترین روش تحقیق در طبیعت می‌باشد.
- ۲۷۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ابن سینا در رساله‌ی عشق می‌گوید: هر یک از ممکنات به واسطه‌ی جنبه‌ی وجودی که شوق به کمالات است و همین عشق، سبب بقای وجود ممکنات است، و آدمی با انجام دادن فرایض و احکام شریعت و نیز مراعات نفس و تزکیه، آماده برای کسب فیوضات بالاتر می‌شود.
- ۲۷۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. سهروردی، از قاعده‌ی امکان اشرف برای تبیین نظام آفرینش (مراتب هستی) استفاده می‌کند و به دلالت التزام با ملاحظه‌ی ممکن غیراشرف، موجود و ممکن اشرف، اثبات می‌شود.
- ۲۷۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. عارف در سفر دوم به سیر در صفات و اسماء حق تعالی می‌پردازد و در سفر اول، پس از عبور از طبیعت و مردم به ذات حق واصل شده و بین او و حق، حجابی نیست.
- ۲۷۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. با فرض اصالت ماهیت، جهانی سرشار از اختلاف و تنوع خواهیم داشت درحالی‌که اشتراک معنوی وجود، اصالت وجود را اثبات می‌کند.